

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ЯК ОБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ

МУЗИЧУК Олександр Миколайович - доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, декан факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-8367-2504>

УДК 342.95

DOI 10.32782/EP.2022.4.34

У статті наголошено на проблемі забезпечення безпеки дорожнього руху як одній з фундаментальних у глобальному контексті. Дані статистики та позиції вітчизняних та зарубіжних науковців переконливо демонструють масштаби та вплив безпеки дорожнього руху на широкий спектр суспільних відносин.

Зазначено, що під об'єктом адміністративно-правової охорони розуміється цілісний комплекс суспільних відносин та їх особливостей організаційно-управлінського, інституційного, морально-етичного (світоглядного), статистичного та аналітичного, нормативно-правового, матеріально-технічного характеру, які втілюють в собі права, свободи і законні інтереси суб'єктів адміністративного права.

Наголошено, що виходячи із запропонованого підходу до розуміння об'єкта адміністративно-правової охорони, аналіз безпеки дорожнього руху у визначеному контексті охоплює найширше коло особливостей організаційно-управлінського, морально-етичного (світоглядного), аналітичного та статистичного, нормативно-правового, матеріально-технічного характеру.

На основі екстраполяції наведених особливостей забезпечення безпеки дорожнього руху на сутність останньої як об'єкту адміністративно-правової охорони в Україні, акцентовано увагу на необхідності вдосконалення адміністративно-правового забезпечення проведення регулярних досліджень абсолютних та відносних, прямих та непрямих показників безпеки дорожнього руху, зокрема на утворенні окремих аналітичних підрозділів (центрів) на базі об-

ласних управлінь патрульної поліції, розробці системи підвищення кваліфікацій для співробітників таких підрозділів за участю міжнародних експертів.

Зазначено, що на організаційному рівні на державу в сучасних умовах покладається завдання створення цифрових платформ, технічних можливостей, нормативно-правової основи задля того, щоб до контролю у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху були залучені не лише уповноважені державою посадові особи, але й усі учасники дорожнього руху за допомогою спеціальних програм, мобільних додатків, форм опитування, датчиків GPS тощо. Водночас потребує вдосконалення просвітницька діяльність у сфері безпеки дорожнього руху, зокрема на рівні створення для шкільних офіцерів поліції та інспекторів з ювенальної превенції Національної поліції відповідних методичних рекомендацій щодо практичної реалізації напрямків та форм такої діяльності в умовах воєнного стану та у ході позиціонування таких посадових осіб як «моральних експертів».

Ключові слова: особливості, безпека, дорожній рух, адміністративно-правова охорона, напрямки вдосконалення.

Постановка проблеми

Проблема забезпечення безпеки дорожнього руху є однією з фундаментальних у глобальному контексті. Канадські дослідники Н. Johal, Е. Schemitsch, М. Bhandari наголошують на тому, що щороку 1,24 мільйона людей гине внаслідок дорожньо-транспортних пригод у всьому світі, а мільйони

інших залишаються страждати від інвалідності внаслідок нефатальних, як правило, травм опорно-рухового апарату. Науковці зауважують, що достатнє національне та глобальне фінансування, стратегія та вимірювані цілі є фундаментальними для сталого реагування на безпеку дорожнього руху [1, с. 8]. За дослідженнями В. В. Гаркуши, О. М. Кучеренка, А.В. Піддубної в Україні нараховується понад 15 млн. одиниць автотранспорту, щорічно трапляється близько 25 тис. ДТП, у яких гине понад 4 тис. осіб та 30 тис. отримують травми різного ступеня тяжкості. Причому тільки 33 % кримінальних проваджень щодо таких правопорушень направляються до суду, за якими менше 50 % винних притягується до відповідальності [2; 3, 4]. Дані статистики та позиції вітчизняних та зарубіжних науковців переконливо демонструють масштаби та вплив безпеки дорожнього руху на широкий спектр суспільних відносин.

Стан дослідження теми

У вітчизняній адміністративно-правовій доктрині окремим об'єктам адміністративно-правової охорони присвячували свої дослідження вчених В. Б. Авер'янов, Є. В. Авер'янова, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, А. А. Боженова, І. С. Гриценко, С. М. Гусаров, Є. В. Додін, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков, Є. В. Курінний, Н. М. Оніщенко, В. Л. Ортинський, Ю. С. Шемчушенко та інші дослідники. Проте у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху як об'єкту адміністративно-правової охорони мають місце виклики та динамічні зміни, які позначаються на новітньому сприйнятті особливостей вищевказаної сфери.

Мета і завдання дослідження

Мета статті полягає в тому, щоб окреслити особливості забезпечення безпеки дорожнього руху як об'єкту адміністративно-правової охорони. Для досягнення вказаної мети необхідно вирішити такі завдання: розкрити сутність адміністративно-правової охорони, об'єкта адміністративно-правової охорони, безпеки дорожнього руху, особливостей забезпечення безпеки дорожнього руху організаційно-управлін-

ського, морально-етичного (світоглядного), статистичного та аналітичного, нормативно-правового, матеріально-технічного характеру, на основі чого запропонувати окремі напрямки вдосконалення адміністративно-правового забезпечення сфери безпеки дорожнього руху.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в ньому сформоване авторське бачення особливостей забезпечення безпеки дорожнього руху організаційно-управлінського, морально-етичного (світоглядного), статистичного та аналітичного, нормативно-правового, матеріально-технічного характеру, а також на основі авторського підходу виокремлено окремі напрямки вдосконалення адміністративно-правового забезпечення сфери безпеки дорожнього руху.

Виклад основного матеріалу

Наукове осмислення досліджуваної проблеми вважаємо доречним почати з розгляду сутності адміністративно-правової охорони у всій її комплексності.

Під адміністративно-правовою охороною О. М. Правоторова розуміє інститут адміністративного права, який складається з однорідних норм адміністративного права, правовий вплив яких спрямовано на попередження правопорушень (профілактика злочинів) та відновлення порушених прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, що здійснюються публічною адміністрацією на основі визначених засад і за допомогою адміністративного інструментарію [5, с. 156].

Натомість Л. І. Рогач, розглядаючи сутність адміністративно-правової охорони у вузькому розумінні, розуміє останню як динамічний стан адміністративного права, спрямований на захист прав, свобод і законних інтересів суб'єктів права в разі порушення, невизнання чи оспорювання з можливістю застосувати заходи адміністративного примусу та притягнути винних до адміністративної відповідальності [6, с. 208].

Ми також схиляємося до підходу Л. І. Рогача щодо динамічності адміністра-

тивно-правової охорони та під об'єктом останньої розуміємо цілісний комплекс суспільних відносин та їх особливостей організаційно-управлінського, інституційного, морально-етичного (світоглядного), нормативно-правового, статистичного та аналітичного, матеріально-технічного характеру, які втілюють в собі права, свободи і законні інтереси суб'єктів адміністративного права.

Для осмислення сутності безпеки дорожнього руху як об'єкту адміністративно-правової охорони вважаємо за необхідне спочатку проаналізувати підходи до розуміння безпеки дорожнього руху як такої.

Безпека дорожнього руху, на переконання китайського дослідника S. Ying, пов'язана з безпекою життя і майна людей і загальною ситуацією економічного і соціального розвитку. Дорожньо-транспортні пригоди є основними факторами, що загрожують громадській безпеці в містах, а також суспільними проблемами, яким приділяють увагу всі країни світу. Як зазначає науковець, безпека дорожнього руху є всесвітньою темою, яку Всесвітня організація охорони здоров'я визначає як «кризу громадського здоров'я» [7].

Під дорожнім рухом видатний вітчизняний адміністративіст С. М. Гусаров, який до того ж має значний практичний досвід роботи у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, розуміє певну сферу суспільних відносин, що виникає з приводу задоволення соціальних і виробничих інтересів як самого суспільства, так і його членів [8].

Ю. С. Шемшученко, розглядаючи забезпечення безпеки дорожнього руху як систему, зазначає, що остання включає [9; 10]: навчання, тестування та ліцензування водіїв, персоналу навчальних закладів з підготовки водіїв та нагляд за їхньою діяльністю; забезпечення першої та швидкої медичної допомоги на дорогах; нагляд за відповідністю конструкції транспортних засобів вимогам безпеки та екологічної безпеки нагляд за їх дотриманням, організацію дорожнього руху та дорожньої інфраструктури; забезпечення відповідності доріг загального користування і оснащення їх технічними

засобами для організації дорожнього руху вимогам безпеки та нагляд за їх дотриманням; правове та юридичне забезпечення учасників дорожнього руху; надання вихідних даних для систем страхування, інтегровану інформаційну систему; реєстрацію та облік транспортних засобів; надання ліцензій навчальним закладам; контроль за порушеннями Правил дорожнього руху, дорожньо-транспортних пригод із різними ступенями тяжкості; систему інформування учасників дорожнього руху; статистичний аналіз та дослідження для постійного вдосконалення системи з підтримування безпеки на дорогах [9; 10].

Водночас В. В. Сокурєнко та А. О. Стрижак, доповнюючи позицію вищевказаного нами науковця, зазначають, що діяльність із забезпечення безпеки дорожнього руху не обмежується виключно механізмами, здійснювати які уповноважено органи державної влади, а має комплексний характер. Саме дотримання принципів комплексності та системності під час забезпечення безпеки дорожнього руху є головним постулатом у створенні безпечних умов для учасників дорожнього руху [11, с. 201]. Так, дослідники підходять до осмислення сутності адміністративно-правового забезпечення, під яким розуміють сукупність нормативних гарантій, регламентованих адміністративним законодавством, та ефективних інституційних засобів [11, с. 198].

О. Коломієць та Ю. Демченко у ході встановлення сутності безпеки дорожнього руху як одного з об'єктів адміністративно-правової охорони акцентують увагу на тому, що безпека дорожнього руху у складі одного з об'єктів адміністративного права є насамперед «набором (комплексом) скоординованих та взаємодоповнюючих дій органів державної влади і місцевого самоврядування, а також громадськості» [12, с. 153-157].

Виходячи із запропонованого нами підходу до розуміння об'єкта адміністративно-правової охорони, аналіз безпеки дорожнього руху у визначеному нами контексті, на нашу думку, має охоплювати найширше коло особливостей організаційно-управлінського, морально-етичного (світоглядного),

статистичного та аналітичного, нормативно-правового, матеріально-технічного характеру. Окремі з даних особливостей ми осмислюватимемо крізь призму зарубіжного досвіду, адже, як зазначає С. М. Гусаров, спираючись на позитивний досвід інших держав та підлаштовуючи його під вітчизняне правове поле, Україна може випрацювати комплекс підходів та заходів щодо розв'язання та поліпшення проблематики безпеки дорожнього руху [13, с. 800].

1. Нормативно-правові особливості виступають базовими, закладаючи на рівні законів та підзаконних нормативно-правових актів підґрунтя для подальшої організаційно-управлінської, інституційної та іншої розбудови забезпечення безпеки дорожнього руху як об'єкту адміністративно-правової охорони в Україні.

Так, основоположна роль відводиться Конституції України, яка у ст. 3 проголошує, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави [14]. Відповідно на забезпечення безпеки дорожнього руху спрямовані положення Закону України «Про дорожній рух», який регулює суспільні відносини у сфері дорожнього руху та його безпеки, визначає права, обов'язки і відповідальність суб'єктів – учасників дорожнього руху, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, об'єднань, підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності та господарювання (далі – міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та об'єднань) [15], а також Закон України «Про Національну поліцію» [16], Кодекс України про адміністративні правопорушення [17], Кримінальний кодекс України [18].

Неможливо оминати увагою і рівень підзаконних нормативно-правових актів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зокрема Правила дорожнього руху, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 [19], Інструкцію із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, яка затвердже-

на наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18 грудня 2018 р. № 1026 [20] тощо.

2. Аналітичні та статистичні особливості забезпечення безпеки дорожнього руху є свідченням на рівні держави (певного регіону) динаміки або, навпаки, сталості, удосконалення або погіршення стану безпеки дорожнього руху. Латвійські науковці J. Kreicbergs, J. Smirnovs, A. Lama, J. Smirnovs, A. Zarins зазначають, що для оцінки безпеки дорожнього руху використовуються різні показники (абсолютні та відносні, прямі та непрямі). Прямими абсолютними показниками є кількість дорожньо-транспортних пригод, кількість загиблих і травмованих, збитки народному господарству, завдані дорожньо-транспортними пригодами. Непрямі показники визначають параметри, що впливають на рівень безпеки дорожнього руху, такі як використання ремня безпеки чи шолома, відсоток пробігу тверезими водіями або водіями, які не перевищують обмеження швидкості [21, с. 64]. Водночас, як зазначають V. Jasiuniene, K. Ratkeviciute, H. Peltola, процедура ранжування безпеки дорожньої мережі за прогнозом аварійності виступає одним із найбільш гнучких способів визначення ефективних і вигідних інвестицій у безпеку дорожнього руху. Дослідники наголошують на важливості прогнозування дорожньо-транспортних пригод за допомогою емпіричного методу Байєса, який базується на припущенні, що в подібному середовищі з подібними умовами руху ризик аварій є однаковим [22, с. 166].

3. Організаційно-управлінські особливості зводяться до діяльності у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху спеціально уповноважених осіб. Так, німецькі науковці J. Uhlmann, J. Vogel, U. Plank-Wiedenbeck акцентують увагу на Директиві 2008/96/ЄС Європейського парламенту та Ради про те, що «Держави-члени повинні забезпечити проведення аудитів безпеки дорожнього руху для всіх інфраструктурних проєктів». Дослідники описують переваги та недоліки німецької моделі навчання аудиторів з безпеки дорожнього руху, де проведення навчальних курсів для аудито-

рів здійснюється у співпраці з німецькими університетами [23, с. 41]. Водночас зазначимо, що в Україні діє Порядок проведення аудиту безпеки автомобільних доріг [24], але практичне проведення відповідного аудиту все ще потребує саме організаційно-управлінського втілення.

Водночас вважаємо, що на організаційному рівні на державу в сучасних умовах покладається завдання створення цифрових платформ, технічних можливостей, нормативно-правової основи задля того, щоб до контролю у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху були залучені не лише уповноважені державою посадові особи, але й усі учасники дорожнього руху за допомогою спеціальних програм, мобільних додатків, форм опитування, датчиків GPS тощо.

4. Щодо матеріально-технічних особливостей, то навести позицію хорватських науковців D. Vabic, A. Scukanec, M. Fiolic, які аналізуючи можливі причини дорожньо-транспортних пригод у світлі виокремленої нами особливості, зазначають, що їх виникненню сприяють чотири основні фактори: людина, транспортний засіб, дорога та навколишнє середовище. Дорога як фактор безпеки характеризується низкою елементів, таких як: траса дороги, технічні елементи, стан дорожнього покриття, обладнання та дорожнє освітлення, перехрестя тощо. Важливим елементом безпеки руху є дорожнє обладнання, у тому числі дорожні знаки. Неналежне встановлення та обслуговування дорожніх знаків, зазначає дослідник, може вплинути на процес їх сприйняття, що негативно позначиться на реакції водіїв та загальній безпеці руху [25, с. 275].

5. Морально-етичні особливості забезпечення безпеки дорожнього руху є найбільш глибокими, пов'язаними зі сферою духовності. М. Огі, розглядаючи саме моральні питання дорожнього руху та безпеки руху, зазначає, що смертельні випадки є лише верхівкою айсберга. Дорожній рух впливає на економіку, навколишнє середовище, суспільство та культуру, і є важливі моральні аспекти щодо кожної з цих сфер [26].

Гудолл ставить чотири конкретні та морально цікаві запитання щодо поведінки на дорозі, незалежно від того, хто або що керує транспортним засобом: Яка правильна дистанція слідування? Які правильні «стратегії гальмування»? Яке правильне бокове положення для руху в межах смуги? Наскільки потрібно дотримуватися правил дорожнього руху? [27 с. 49].

Важливо також згадати Р. Нардош, який вважає, що «ідея про те, що існують об'єктивні «моральні експерти», тобто люди, які мають більше знань і кращі відповіді щодо моральних істин, зустрічає майже загальне відкидання» [28, с. 282].

У світлі морально-етичних особливостей варто згадати африканських дослідників Т. Nkuruho, С. Isingoma, Т. Senserrick, які у своїй статті аналізують діяльність Мережі організації зі зменшення аварій на дорогах Уганди, яка є неурядовою організацією, утвореною в 1997 році. Науковці зазначають, що від скромного пілотного проекту, який фінансував Світовий банк у 2003 році, дана організація стала лідером у розробці, впровадженні, а також пропаганді навчання безпечному поведженню на дорогах в початкових школах по всій Уганді, покращуючи пішохідні зони; реалізуючи інтегровані рекламні кампанії з безпеки дорожнього руху, формуючи та аналізувати дані для створення доказової бази проекту, будуючи міцні партнерські стосунки із впливовими особами, громадськістю, підприємствами та державними зацікавленими сторонами [29, с. 45]. Так, представники даної організації виступали тими «моральними експертами» в очах дітей, які згадував Р. Нардош.

Екстраполоючи наведені нами особливості забезпечення безпеки дорожнього руху на сутність останньої як об'єкту адміністративно-правової охорони в Україні, варто акцентувати увагу на необхідності вдосконаленні адміністративно-правового забезпечення проведення регулярних досліджень абсолютних та відносних, прямих та непрямих показників безпеки дорожнього руху, зокрема утворенні окремих аналітичних підрозділів (центрів) на базі обласних управлінь патрульної поліції, роз-

робці системи підвищення кваліфікації для співробітників таких підрозділів за участю міжнародних експертів.

Водночас потребує вдосконалення про-світницька діяльність у сфері безпеки дорожнього руху, зокрема на рівні створення для шкільних офіцерів поліції та інспекторів з ювенальної превенції Національної поліції відповідних методичних рекомендацій щодо напрямків та форм такої діяльності в умовах воєнного стану та у ході позиціонування таких посадових осіб як вищевказаних нами «моральних експертів».

Висновки

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що проблема забезпечення безпеки дорожнього руху є однією з фундаментальних у глобальному контексті. Дані статистики та позиції вітчизняних та зарубіжних науковців переконливо демонструють масштаби та вплив безпеки дорожнього руху на широкий спектр суспільних відносин.

Під об'єктом адміністративно-правової охорони ми розуміємо цілісний комплекс суспільних відносин та їх особливостей організаційно-управлінського, інституційного, морально-етичного (світоглядного), нормативно-правового, матеріально-технічного характеру, які втілюють в собі права, свободи і законні інтереси суб'єктів адміністративного права.

Виходячи із запропонованого нами підходу до розуміння об'єкта адміністративно-правової охорони, аналіз безпеки дорожнього руху у визначеному нами контексті охоплює найширше коло особливостей організаційно-управлінського, морально-етичного (світоглядного), аналітичного та статистичного, нормативно-правового, матеріально-технічного характеру.

Екстраполюючи наведені нами особливості забезпечення безпеки дорожнього руху на сутність останньої як об'єкту адміністративно-правової охорони в Україні, варто акцентувати увагу на необхідності вдосконалення адміністративно-правового забезпечення проведення регулярних досліджень абсолютних та відносних, прямих та непрямих показників безпеки дорожнього руху, зокрема утворенні окремих

аналітичних підрозділів (центрів) на базі обласних управлінь патрульної поліції, розробці системи підвищення кваліфікації для співробітників таких підрозділів за участю міжнародних експертів.

Водночас потребує вдосконалення про-світницька діяльність у сфері безпеки дорожнього руху, зокрема на рівні створення для шкільних офіцерів поліції та інспекторів з ювенальної превенції Національної поліції відповідних методичних рекомендацій щодо практичної реалізації напрямків та форм такої діяльності в умовах воєнного стану та у ході позиціонування таких посадових осіб як вищевказаних нами «моральних експертів».

Література

1. Johal H., Schemitsch E., Bhandari M. Why a Decade of Road Traffic Safety? *Journal of Orthopaedic Trauma*. 2014. Vol. 28. P. 8-10.
2. Гаркуша В. В., Кучеренко О. М. Особливості оформлення Національною поліцією матеріалів ДТП без потерпілих: методичні рекомендації. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 32 с.
3. Піддубна А. В. Проблемні питання взаємодії при розслідуванні порушень правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2021. Вип. 2 (94). С. 311-324.
4. Статистика Департаменту патрульної поліції України. URL: <https://patrolpolice.gov.ua/statystyka/>.
5. Правоторова О. М. Поняття та зміст адміністративно-правової охорони. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 4. С. 151-158.
6. Рогач Л. І. Щодо поняття адміністративно-правової охорони. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 6. С. 206-208.
7. Ying S. Road traffic safety analysis and Countermeasures. *6th International Conference on Electromechanical Control Technology and Transportation (ICECTT)*. Chongqing, 14-16 May 2022. Chongqing: Chongqing Jiaotong University.
8. Гусаров С. М. Адміністративно-правові засади управлінської діяльності Державної автомобільної інспекції України щодо

забезпечення безпеки дорожнього руху: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2002. 19 с.

9. Юридична енциклопедія: в 6 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко (гол. редкол.) та ін. Київ: Українська енциклопедія, 1998. URL: <http://cyclor.com.ua/content/view/924/58/1/18/#38268>.

10. Козар Д. Поняття та сутність безпеки дорожнього руху. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. Вип. 12. С. 176-180.

11. Сокурено В. В., Стрижак А. О. Загальна характеристика адміністративно-правових засобів забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2021. № 2 (93). С. 194-202.

12. Коломієць О., Демченко Ю. Забезпечення безпеки поліцейських під час зупинення транспортного засобу. *Підприємство, господарство і право*. 2020. № 7. С. 153-157.

13. Гусаров С. М. Сучасні законодавчі ініціативи удосконалення нормативно-правового забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні / Moderní aspekty vědy: XIV Díl mezinárodní kolektivní monografie. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut. 2021. P. 800-810.

14. Конституція України: Основний Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

15. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 № 3353-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>.

16. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

17. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

18. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

19. Про Правила дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF#Text>.

20. Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2018 № 1026. *Офіційний вісник України*. 2019. № 11. Ст. 378.

21. Kreicbergs J., Smirnovs J., Lama A., Smirnovs J., Zarins A. Road traffic safety development trends in Latvia. *Baltic Journal of Road And Bridge Engineering*. 2021. Vol.16. Iss. 4. P. 58-75.

22. Jasiuniene V., Ratkeviciute K., Peltola H. Road Network Safety Ranking Using Accident Prediction Models. *International Conference on Vision Zero for Sustainable Road Safety in Baltic Sea Region*. 05-06 December 2018. P. 166-176.

23. Uhlmann J., Vogel J., Plank-Wiedenbeck U. Training of Road Safety Auditors in Germany. *Vision Zero for Sustainable Road Safety in Baltic Sea Region*. 2020. P. 41-46.

24. Про затвердження Порядку проведення аудиту безпеки автомобільних доріг: Наказ Міністерства Інфраструктури України від 09.04.2021 № 204. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0738-21#Text>.

25. Babic D., Scukanec A., Fiolic M. Traffic sign analysis as a function of traffic safety on croatian state road D3. *2nd International Conference on Traffic and Transport Engineering (ICTTE)*. Belgrade, 27-28 November 2014. Belgrade University of Belgrade. P. 275-283.

26. Ori M. Why Not Road Ethics? *Theoria - A Swedish Journal of Philosophy*. 2020. Vol. 86. Iss. 3. P. 389-412.

27. Goodall N. J. More than Trolleys: Plausible, Ethically Ambiguous Scenarios Likely to be Encountered by Automated Vehicles. *Transfers*. 2019. № 9 (2). P. 45-58.

28. Hardoš P. Who Exactly Is an Expert? On the Problem of Defining and Recognizing Expertise. *Sociológia*. 2018. № 50 (3). P. 268-288.

29. Nkuruho T., Isingoma C., Senserrick T. School Road Safety Education in Uganda: Progress and Lessons Learned. *Journal of Road Safety*. 2021. Vol. 32. Iss. 1. P. 45-51.

**FEATURES OF ENSURING ROAD
TRAFFIC SAFETY AS AN OBJECT
OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL
PROTECTION**

The article emphasizes the problem of ensuring road traffic safety as one of the fundamental ones in the global context. Statistical data and positions of domestic and foreign scientists convincingly demonstrate the scope and influence of road traffic safety on a wide range of social relations.

It is noted that the object of administrative-legal protection is understood as a complete complex of social relations and their features of an organizational-management, institutional, moral-ethical (worldview), statistical and analytical, regulatory-legal, material-technical nature, which embody rights, freedoms and legitimate interests of subjects of administrative law.

It is emphasized that based on the proposed approach to understanding the object of administrative and legal protection, the analysis of road traffic safety in a given context covers the widest range of features of organizational and managerial, moral and ethical (worldview), analytical and statistical, regulatory and legal, material and technical character.

On the basis of the extrapolation of the above features of road safety provision to the essence of the latter as an object of adminis-

trative and legal protection in Ukraine, attention is focused on the need to improve the administrative and legal provision of conducting regular studies of absolute and relative, direct and indirect indicators of road traffic safety, in particular on the formation separate analytical units (centers) on the basis of regional patrol police departments, development of a training system for employees of such units with the participation of international experts.

It is noted that at the organizational level, in modern conditions, the state is entrusted with the task of creating digital platforms, technical capabilities, and a legal framework so that not only state-authorized officials, but also all road users are involved in the control in the field of road safety traffic using special programs, mobile applications, survey forms, GPS sensors, etc. At the same time, educational activities in the field of road safety need to be improved, in particular at the level of creating appropriate methodological recommendations for school police officers and juvenile prevention inspectors of the National Police regarding the practical implementation of directions and forms of such activities under martial law and during the positioning of such officials as «moral experts».

Key words: features, safety, traffic, administrative and legal protection, areas of improvement.